

Verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen in de gemeente Meierijstad

De gemeenteraad van de gemeente Meierijstad;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 13 maart 2018.
gelet op artikel 35 van de Wet op de lijkbezorging en artikel 149 van de Gemeentewet;
Besluit:

vast te stellen de volgende:

Verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen in de gemeente Meierijstad.

Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. begraafplaats:
  - de begraafplaats aan de Ottenstraat in Erp;
  - de begraafplaats Zuidergaard in Veghel;
  - de begraafplaats Kloostertuin in Zijtaart;
  - de begraafplaats aan de Zandkantsestraat in Schijndel.
- b. graf: een zandgraf of keldergraf
- c. grafkelder: een betonnen of gemetselde constructie waarin een of meerdere lijken worden begraven of asbussen worden bijgezet; grafkelders kunnen onderdeel zijn van een bovengrondse muur of wand.
- d. particulier graf: een graf waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
  - het begraven en begraven houden van lijken;
  - het bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urn of erin verstrooien van as.
- e. particulier kindergraf: een graf, waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
  - het begraven en begraven houden van lijken van levenloos geboren kinderen, alsmede van kinderen tot 12 jaar;
  - het bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urn of het erin doen verstrooien van as van levenloos geboren kinderen, alsmede van kinderen tot 12 jaar;
- f. particulier urnengraf: een graf waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot het bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urn of het erin verstrooien van as;
- g. particuliere urnennis: een nis, alleen aanwezig op de begraafplaats in Veghel en Erp, waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot het daarin bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urn, bevattende de as van overledenen;
- h. gedenkplaats: een plaats ingericht om overledenen te gedenken;
- i. algemeen graf: een graf bij de gemeente in beheer waarin de gelegenheid wordt geboden tot het begraven van lijken;
- j. asbus: een bus ter berging van de as van een overledene;
- k. urn: een voorwerp ter berging van één of meerdere asbussen;
- l. verstrooiingsveld: een permanent daartoe bestemde plaats op de begraafplaats waarop as wordt verstrooid;
- m. grafbedekking: gedenkteken en/of grafbeplanting op een graf;
- n. gedenkteken: nagelvast verbonden voorwerp op het graf voor het aanbrengen van opschriften en/of figuren;
- o. grafbeplanting: alle beplanting welke door de rechthebbende en/of de gemeente op een graf wordt aangebracht en die door zijn aard en omvang geschikt is om op een graf te worden aangebracht;
- p. los voorwerp: een niet nagelvast aan het grafoppervlak verbonden voorwerp ter decoratie van het graf en/of ter nagedachtenis aan de overledene;
- q. duurzame materialen: vaste, niet buigzame materialen van natuursteen, glas, hout, keramiek, kunststof en metaal welke van nature of middels een daartoe speciale behandeling weerbestendig zijn, niet breukgevoelig en welke bestaan uit één geheel en waarvan de praktische toepasbaarheid zoals opnemen, verplaatsen en dergelijke gewaarborgd is;

-
- r. beheerder: de ambtenaar die belast is met de dagelijkse leiding van de gemeentelijke begraafplaatsen of degene die hem vervangt;
  - s. college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Veghel. rechthebbende: de natuurlijke persoon of een rechtspersoon, die het uitsluitend recht heeft verkregen tot het begraven of het bijzetten in een particulier graf of het verstrooien van as in een particulier graf;
  - t. de gebruiker: de natuurlijke persoon of een rechtspersoon aan wie het gebruik van een ruimte in een algemeen graf is verleend;
  - u. eigenaar: de natuurlijke persoon of een rechtspersoon die de grafbedekking op een graf in eigendom heeft;
  - v. grafakte: het document waarin overeenkomstig de bepalingen van deze verordening door of namens het college een grafrecht wordt verleend, bestemd voor alle (inclusief algemene graven) graven;
  - w. grafrecht: het uitsluitend recht op het begraven en begraven houden in een particulier graf of particulier kindergraf dan wel het uitsluitend recht tot het bijzetten en bijgezet houden in een particulier urnengraf of particuliere urnennis dan wel het recht om as te verstrooien in een particulier graf.
  - x. gebruik: het gebruik van een algemeen graf.

Artikel 2 Uitbreiding begrippen particulier graf

Voor de toepassing van het bij of krachtens deze verordening bepaalde wordt, voor zover van belang onder 'particulier graf' mede verstaan: particulier kindergraf, particulier urnengraf en particuliere urnennis.

Beheer, bestemming en registratie

Artikel 3 Beheer

Het beheer van de begraafplaats wordt gevoerd onder verantwoordelijkheid van het college. Onder toezicht van het college worden één of meer daartoe aangewezen personen belast met:

- a. de administratie van de begraafplaats;
- b. de dagelijkse leiding van de begraafplaats;
- c. het onderhoud van de begraafplaats;
- d. het delven of openen, sluiten en ruimen van graven (derden)

Artikel 4 Bestemming

- 1. De begraafplaats is bestemd voor
  - het begraven en begraven houden van lijken;
  - het begraven en begraven houden, bijzetten en bijgezet houden van asbussen;
  - het verstrooien van as van personen.
- 2. Het college kan nadere regels stellen omtrent de bestemming van de begraafplaats, waarbij de regels kunnen verschillen per begraafplaats en voor de te onderscheiden vakken en rijen.

Artikel 5 Register en plaatsregistratie

- 1. De administratie bevat een openbaar register van diegenen die zijn begraven of waarvan de as is bezorgd. In dit register worden de naam, de geboortedatum en de datum van overlijden opgenomen. Daarbij is vermeld de grafaanduiding en de dag van de begraafing of de bijzetting. In de administratie zijn ook de gegevens van de rechthebbenden en de gebruikers van de graven met hun namen en adressen opgenomen. Dit deel is niet openbaar.
- 2. De rechthebbenden en gebruikers zijn verplicht de wijziging van hun adres aan het college door te geven.
- 3. Het college draagt er zorg voor dat er van elke begraafplaats een gewaarmerkte plattegrondtekening wordt aangehouden waarop de indeling en de grafnummering van de begraafplaats is aangegeven.

Openstelling van de begraafplaats

Artikel 6 Openstelling

- 1. De begraafplaats in Veghel en Erp is voor een ieder dagelijks toegankelijk van een half uur voor zonsopgang tot een half uur na zonsondergang. De begraafplaats in Schijndel is alleen geopend op afspraak.
- 2. Het is verboden gedurende de tijd dat de begraafplaats niet voor het publiek is geopend, zich daarop te bevinden, behoudens door het college te verlenen ontheffing.

3. Het college kan de toegangen en/of (delen van) de begraafplaats tijdelijk sluiten.

Artikel 7 Tijden van begraven en asbezorging

1. De tijd van begraven, bijzetten en het bezorgen van as is:
  - a. op werkdagen van 9.00 tot 16.00 uur;
  - b. op zaterdag van 9.00 tot 15.00 uur.
2. Op zondagen en algemeen erkende feest- en gedenkdagen vinden geen begravingen, bijzettingen of bezorgingen van as plaats.
3. Het tijdstip van begraven of bijzetten van stoffelijke resten en het bezorgen van de as wordt telkens en voor elk geval afzonderlijk door de gemeente Veghel cq. beheerder, in overleg met de betrokken nabestaande vastgesteld.
4. Op hetzelfde tijdstip mag op de begraafplaats niet meer dan één begrafenis plaatsvinden.
5. Burgemeester en wethouders kunnen in bijzondere gevallen van het bepaalde in lid 1, lid 2 en lid 4 afwijken.

Ordemaatregelen

Artikel 8 Verboden

1. Het is verboden op de begraafplaats:
  - a. zich op hinderlijke wijze te gedragen;
  - b. op de graven te lopen, te gaan zitten anders dan op de daartoe aangebrachte zitplaatsen;
  - c. iets te doen of na te laten dat in strijd is met de eerbied van de nagedachte(n) van de overledene;
  - d. dieren te begraven of as daarvan te verstrooien;
2. Het is verboden op de begraafplaats rijwielen, bromfietsen, rij- of voertuigen, met uitzondering van gehandicaptenvoertuigen, mee te nemen, anders dan ter gelegenheid van een begrafenis of tot het vervoeren van materialen bestemd voor op de begraafplaats te verrichten werkzaamheden.
3. Het college kan ontheffing verlenen van de verboden, zoals genoemd in lid 2.

Artikel 9 Ordehandhaving

1. Bezoekers, deelnemers aan een plechtigheid, personeel van uitvaartondernemingen en personen die werkzaamheden op de begraafplaats hebben te verrichten, zijn verplicht zich in het belang van de orde, rust en netheid te houden aan de aanwijzingen van de beheerder.
2. Degenen die zich niet aan de in het eerste lid bedoelde aanwijzingen houden, moeten zich op eerste aanzegging van de beheerder van de begraafplaats verwijderen.
3. In verband met werkzaamheden op de begraafplaats en ter handhaving van de orde op de begraafplaats kan bezoekers de toegang tot de begraafplaats of een deel van de begraafplaats worden ontzegd door de beheerder.

Artikel 10 Plechtigheden

1. Herdenkingsbijeenkomsten, onthullingen van gedenktekens en dergelijke plechtigheden op de begraafplaats kunnen slechts plaatsvinden nadat deze ten minste zes werkdagen tevoren zijn gemeld aan de beheerder. Datum en uur van de plechtigheid en de wijze waarop deze zal plaatsvinden worden in overleg met de aanvrager door de beheerder vastgesteld.
2. De deelnemers aan de plechtigheid, bedoeld in het eerste lid zijn verplicht zich in het belang van de orde, rust en netheid te houden aan de aanwijzingen van de beheerder.

Indeling begraafplaats en onderscheid graven

Artikel 11 Uitgifte en indeling graven

1. Graven worden op aanwijzing van de beheerder of in volgorde van ligging voor directe begraving uitgegeven zulks aansluitend op de reeds uitgegeven graven dan wel beginnend op een van gemeentewege aangewezen plaats in een nieuw in gebruik te nemen vak. Uitzondering hierop vormen de graven op delen van de begraafplaats waar enkeldiep begraven moet worden. Hier kan gelijktijdig met de uitgifte van een graf voor directe begraving één extra graf worden uitgegeven.
2. Het college kan nadere regels stellen voor de indeling en inrichting van de begraafplaats en de graven, de bestemming van de grafvelden en het onderscheid in graven inclusief het in één of twee lagen begraven.

Artikel 12 Soorten graven

1. Op de begraafplaats kunnen worden uitgegeven:
  - a. particuliere graven;
  - b. particuliere kindergraven;
  - c. particuliere urnengraven;
  - d. particuliere urnennissen;
2. Op de begraafplaats kan de gemeente begraven in algemene graven en algemene kindergraven

Artikel 13 Termijn particuliere graven

1. Het college verleent, voor zover de daartoe bestemde ruimte van de begraafplaats dat toelaat, op een daartoe bij hen in te dienen verzoek, voor de tijd van twintig jaar het uitsluitend recht op een particulier graf. De termijn begint te lopen op de datum waarop het particuliere graf is uitgegeven.
2. Het College verleent, voor zover de daartoe bestemde ruimte van de begraafplaats dat toelaat, op een daartoe bij hen in te dienen verzoek, voor de tijd van twintig of dertig jaar uitsluitend recht op een particulier kindergraf. De termijn begint te lopen op de datum waarop het particuliere kindergraf is uitgegeven.
3. Het in het eerste lid bedoelde recht wordt op aanvraag van de rechthebbende verlengd met telkens een termijn van 10 jaar, mits de aanvraag voor het verstrijken van de lopende termijn wordt ingediend.
4.
  - a. Begroaving of bijzetting in een particulier (kinder)graf waarvan de uitgiftetermijn binnen de wettelijke minimum grafrusttermijn afloopt, kan alleen plaatsvinden onder gelijktijdige verlenging van de uitgiftetermijn met steeds 10 jaar.
  - b. De verlenging dient te worden aangevraagd door de rechthebbende of, indien deze is overleden, door één van de in artikel 25, lid 1 (Overschrijven), bedoelde personen.
5. Het grafrecht op een particulier (kinder)graf geeft de rechthebbende zeggenschap over wie in dat (kinder)graf wordt begraven en begraven wordt gehouden, onder de voorwaarden en de beperkingen van deze verordening en de daarop gebaseerde nadere regels.
6. Een uitsluitend recht als bedoeld in lid 1 en 2 kan slechts aan één rechthebbende worden verleend ten behoeve van zichzelf.
7. Het in lid 1 en 2 bedoelde grafrecht wordt door het college schriftelijk bevestigd door middel van een grafakte.

Artikel 14 Termijn algemene graven

1. Algemene graven mogen voor een termijn van 10 jaar worden gebruikt. Deze termijn kan niet worden verlengd. Een stoffelijk overschot kan echter na afloop van de minimale grafrusttermijn van alle begraaflagen, op schriftelijk verzoek en op kosten van de gebruiker, in een particulier graf worden herbegraven of gecremeerd.
2. Het gebruik van een algemeen graf wordt per begraafslag aan verschillende gebruikers verleend.
3. Het in het eerste lid bedoelde gebruik wordt door het college schriftelijk bevestigd door middel van een kennisgeving.

Vereisten voor begraving of bijzetting

Artikel 15 Kennisgeving begraven en asbezorging

1. De rechthebbende of gebruiker die wil begraven, een asbus wil bijzetten of as wil verstrooien, geeft daarvan uiterlijk twee werkdagen voorafgaande aan de dag waarop de begraving, bijzetting of verstrooiing zal plaatsvinden, vóór 12.00 uur schriftelijk of telefonisch kennis aan de beheerder. Zaterdag, zondag en algemeen erkende feest- en gedenkdagen gelden niet als werkdag.
2. Indien de burgemeester verlof heeft verleend om het stoffelijk overschot binnen 36 uur na het overlijden te begraven, moet de kennisgeving zo tijdig mogelijk worden gedaan.
3. Bij de in het eerste en tweede lid bedoelde kennisgeving dient het verlof tot begraving of de bezorging van as dan wel een ander wettelijk daarmee gelijkgesteld document te worden afgegeven.

Artikel 16 Delven en sluiten van het graf

1. Het delven van een graf ter begraving of voor het bezorgen van as en het daarna sluiten van een graf, alsmede het bedienen van de hulpmiddelen, mag uitsluitend geschieden door of in opdracht van het personeel van de begraafplaats op aanwijzingen en onder toezicht van de beheerder.
2. De nabestaanden kunnen werkzaamheden zoals het laten zakken van de kist of het bijzetten van de urn in het graf of de nis op aanwijzingen en onder toezicht van de beheerder geheel of gedeeltelijk zelf verrichten indien zij hun wens daartoe uiterlijk om 12.00 uur van de voorafgaande werkdag mondeling of schriftelijk aan de beheerder hebben kenbaar gemaakt. De zaterdag, zondag en algemeen erkende feest- en gedenkdagen gelden voor de toepassing van deze bepaling niet als werkdag.

Artikel 17 Te overleggen documenten

1. Begraving mag slechts geschieden indien van tevoren het verlov tot begraven of ander wettelijk daarmee gelijkgesteld document of de bezorging van as is afgegeven aan de beheerder.
2. Indien de begraving of de bezorging van as in een bestaand particulier graf zal plaatsvinden, dient een machtiging daartoe aan de beheerder te worden afgegeven. De machtiging moet zijn ondertekend door de rechthebbende of, indien deze is overleden, door degene die in de uitvaart voorziet.

Artikel 18 Begraving

1. De aanwijzing van de plaats van het graf geschiedt met inachtneming van het bepaalde in artikel 11 (uitgifte en indeling graven) door de beheerder.
2. Tot de begraving of bijzetting wordt niet overgegaan dan nadat:
  - a. de beheerder, indien deze heeft geconstateerd dat aan de in de artikelen 15 (kennisgeving begraven en asbezorgen), 16 (delven en sluiten van het graf) en 17 (te overleggen documenten) opgenomen vereisten is voldaan, hiervoor opdracht heeft verleend aan het personeel van de begraafplaats;
  - b. het personeel van de begraafplaats bij begraving van een stoffelijk overschot de identiteit van het stoffelijk overschot heeft vastgesteld door vergelijking van het op de kist of een ander lijkomhulsel vermelde registratienummer met dat op een bijgevoegd document. Dit document bevat tevens de namen, de overlijdens- en geboortedatum van de overledene dan wel de geslachtsnaam van de levenloos geborene.

Artikel 19 Lijkomhulsel en grafgiften

1. Rechthebbenden of gebruikers leveren, gebruiken en accepteren uitsluitend lijkhoezen, die voldoen aan de in het Lijkomhulselbesluit 1998 gestelde regels ten aanzien van de doorlaatbaarheid van vloeistoffen en gassen, mechanische eigenschappen, vorm en biologische afbreekbaarheid.
2. Rechthebbenden of gebruikers zijn verplicht bij het verzoek tot het verlov tot begraven het gebruik van lijkhoezen aan de beheerder door te geven.
3. Het is niet toegestaan voorwerpen aan de grafruimte toe te voegen die de vertering van het lijk belemmeren of voorkomen en/of vervuילend zijn.

Grafbedekkingen

Artikel 20 Vereisten gedenktekens

1. Het is verboden om in afwijking van door het college te stellen nadere regels gedenktekens of andere nagelvast verbonden voorwerpen op graven of een plaat ter afsluiting van een urnennis te plaatsen of te verwijderen.
2. Als door de rechthebbende geen grafbedekking wordt aangebracht zal door de gemeente op enigerlei wijze worden aangeduid dat er een overledene ligt begraven. Uit een aanduiding bij het graf en de administratie zal voorts moeten blijken welke overledene er begraven ligt.
3. Omtrent de toestemming, de aard en de afmetingen van de grafbedekkingen, alsmede het aanbrengen of onderhoud van beplantingen kan het college nadere regels vast stellen.
4. Het (doen) plaatsen of aanbrengen, herstellen of vernieuwen van monumenten, grafstenen, of andere gedenktekens of afsluitplaten, of van beplantingen op particuliere graven geschiedt door of namens de rechthebbende en komt voor rekening van de rechthebbende.
5. Op algemene graven mogen, behalve van gemeentewege, geen grafbedekkingen of gedenktekens worden aangebracht.

Artikel 21 Onderhoud door gemeente Meierijstad (begraafplaatsen, incl. algemene en oorlogsgraven)

Het college voorziet in het onderhoud van oppervlakken van de algemene graven, oorlogsgraven, de paden, de algemene perken, de gazons, servicepunten, en de omheining van de begraafplaats inclusief de zich daarin bevindende doorgangen. De gemeente vult zand aan bij verzakkingen van graven maar neemt niet zelf de gedenktekens af.

Artikel 22 Onderhoud particuliere graven

1. De rechthebbende is verplicht het eigen grafoppervlak en de grafbedekking op het particuliere graf behoorlijk te onderhouden of te herstellen. Onder dit onderhoud wordt verstaan: het uitvoeren van herstellingen van de gedenktekens en losse voorwerpen, het indien nodig opnieuw stellen van het gedenkteken, het verven of vergulden van de opschriften en andere figuren op het gedenkteken, het aanbrengen, onderhouden en vernieuwen van losse planten, potplanten en één- of meerjarige gewassen en het verwijderen van dode planten. Het afval dat vrij komt bij het onderhoud dient door de rechthebbende in de daarvoor aanwezige afvalbakken te worden gedeponeerd.
2. Indien de rechthebbende nalaat de grafbedekking behoorlijk te onderhouden of te herstellen, kan het college de hiervoor in aanmerking komende beplanting, voorwerpen of zo nodig de gehele grafbedekking doen verwijderen. Het verwijderen blijft gedurende twaalf weken ter beschikking van de rechthebbende en vervalt daarna aan de gemeente, zonder dat deze tot enige vergoeding verplicht is. Verwelkte bloemen of kransen en kapotte voorwerpen kunnen zonder voorafgaande kennisgeving door de beheerder worden verwijderd, zonder dat aanspraak kan worden gedaan op schadevergoeding.
3. De verwijdering van de grafbeplanting of het gedenkteken, zoals bedoeld is in dit artikel, vindt niet eerder plaats dan nadat de rechthebbende schriftelijk is ingelicht over de toestand van het gedenkteken en/of de grafbeplanting.
4. De verwijdering vindt niet plaats dan nadat het college de rechthebbende of de gebruiker door middel van een verklaring schriftelijk op de hoogte heeft gesteld van de toestand van de grafbedekking. Wanneer het adres van de rechthebbende of de gebruiker niet bekend is maakt het college de verklaring bij de ingang van de begraafplaats op het mededelingenbord bekend. Bij het graf wordt een verwijzing naar de mededeling aangebracht.
5. Het college kan de rechthebbende of de gebruiker per aanschrijving verplichten een beschadiging aan de grafbedekking te herstellen binnen de door het college gestelde termijn indien de beschadiging zodanig is dat deze naar het oordeel van het college het uiterlijk aanzien van de begraafplaats schaadt of indien de beschadiging van de grafbedekking gevaar op levert voor derden.
6. Indien door een ondeugdelijk geworden constructie naar het oordeel van de beheerder een situatie is ontstaan die gevaar oplevert voor het omvallen of inzakken van een grafbedekking, kan de beheerder direct maatregelen treffen die het gevaar wegnemen. In dat geval is de gemeente niet gehouden tot enige schadevergoeding.

Artikel 23 Eigendom en aansprakelijkheid

1. Zolang het graf niet geruimd mag worden, blijft de eigenaar de eigendom houden van de in artikel 20 (Vereisten gedenktekens) bedoelde gedenktekens, beplantingen en andere voorwerpen. Al hetgeen wat op het graf geplaatst is, wordt geacht voor rekening en risico van de rechthebbende of gebruiker te zijn aangebracht.
2. Het (doen) plaatsen, aanbrengen, herstellen of vernieuwen van de grafbedekking geschiedt door en voor rekening en risico van de rechthebbende of de gebruiker.
3. De gemeente is niet aansprakelijk voor vermissing van de op of bij een graf geplaatste grafbedekking en/of voorwerpen en/of voor schade daaraan als gevolg van brand, storm, vorst, wateroverlast, bliksem, ontploffing, molest, vandalisme en andere van buiten komende oorzaken.
4. Letsel, schade en eventuele gevolgschade voor derden door of vanwege de grafbedekking is voor rekening en risico van de rechthebbende of gebruiker

Artikel 24 Tijdelijke verwijdering

1. Het afnemen en herplaatsen van een gedenkteken respectievelijk afdekplaat ten behoeve van de begraving van een lijk of de bijzetting van een asbus in een particulier graf geschiedt namens de rechthebbende en is voor rekening en risico van de rechthebbende.
2. Een rechthebbende is verplicht te gedogen dat de op een graf aanwezige gedenktekens, beplanting en voorwerpen vanwege de gemeente tijdelijk geheel of gedeeltelijk wordt verwijderd en herplaatst, indien dit voor een begraving of bijzetting in de nabijheid van het graf of om een andere reden nodig is.

3. Een rechthebbende is verplicht te gedogen dat bij het delven van een nabijgelegen graf tijdelijk grond op of bij zijn graf wordt neergelegd.

Grafrechten

Artikel 25 Overschrijven

1. Een grafrecht op een particulier graf kan worden overgedragen door overlegging aan de beheerder van een door de rechthebbende en de betrokken rechtsopvolger getekend bewijs van overdracht. Deze rechtsopvolger is een natuurlijk persoon of rechtspersoon.
2. Het gebruik op een algemeen graf kan overgedragen worden op een andere gebruiker door overlegging aan de beheerder van een door de gebruiker en de betrokken opvolger getekend bewijs van overdracht. Deze opvolger is een natuurlijk persoon of rechtspersoon.
3. Na het overlijden van de rechthebbende kan het grafrecht van een graf worden overgeschreven op naam van een natuurlijk persoon of rechtspersoon, mits de aanvraag hiertoe wordt gedaan binnen 1 jaar na het overlijden van de rechthebbende.
4. Indien na het overlijden van de rechthebbende de aanvraag tot overschrijving niet wordt gedaan binnen de in het derde lid gestelde termijn, is het college bevoegd het grafrecht vervallen te verklaren.
5. Na het verstrijken van de in het vorige lid genoemde termijn kan het college het grafrecht alsnog op naam stellen van een nieuwe rechthebbende, tenzij dit recht betrekking heeft op een particulier graf dat, of urnenruimte die, inmiddels is geruimd.
6. Over elke overdracht of overboeking zijn de daarvoor vastgestelde kosten verschuldigd.

Artikel 26 Afstand doen van graf

De rechthebbende kan, zonder aanspraak te kunnen maken op enige vergoeding, schriftelijk afstand doen van het grafrecht op het particuliere graf ten behoeve van de gemeente. Van de ontvangst van zodanige verklaring doet het college schriftelijk mededeling aan de rechthebbende.

Artikel 27 Vervallen grafrechten

1. De grafrechten vervallen;
  - a. indien de rechthebbende afstand doet van het grafrecht, als bedoeld in artikel 26;
  - b. indien de begraafplaats wordt opgeheven.
2. Het college kan de grafrechten vervallen verklaren:
  - a. indien de betaling van de grafrechten ten behoeve van de vestiging of een verlenging van het grafrecht -ondanks een aanmaning- niet binnen drie maanden na aanvang van die termijn is geschied;
  - b. indien de rechthebbende of de gebruiker -ondanks een aanmaning- in verzuim blijft een op grond van deze verordening op hem rustende verplichting na te komen of daarmee in strijd handelt;
  - c. indien de rechthebbende van een particulier graf is overleden en het recht niet binnen de in artikel 25, lid 3, (Overschrijven) gestelde termijn is overgeschreven.
3. In de gevallen als bedoeld in lid 1 en 2 vindt geen terugbetaling plaats van (van een deel van) de betaalde rechten.

Artikel 28 Verwijderen grafbedekking

1. Het eventueel op het graf aanwezige gedenkteken en/of de beplanting en/of de op het graf geplaatste losse voorwerpen kunnen gedurende een periode van twaalf weken voor het vervallen van het grafrecht door de rechthebbende van het graf worden verwijderd.
2. Na afloop van de in het eerste lid genoemde periode kan men geen aanspraak maken op deze voorwerpen.
3. Het op het graf aanwezige gedenkteken, de beplanting en de losse voorwerpen zullen na de voorgaande genoemde periode door of namens het college worden verwijderd zonder dat aanspraak kan worden gedaan op enige (schade)vergoeding

Ruimen van graven

Artikel 29 Ruiming graf

1. Het voornemen van het college om een graf te ruimen wordt tenminste een jaar voorafgaande aan het tijdstip waarop het graf zal worden geruimd schriftelijk aan de belanghebbende bekend

- gemaakt. Wanneer het adres van de rechthebbende of belanghebbende niet bekend is maakt het college het voornemen tot ruiming van het graf gedurende ten minste een jaar voorafgaande aan het tijdstip van ruiming door middel van een bij het graf te plaatsen bordje en bij de ingang van de begraafplaats op het mededelingenbord bekend.
2. De bij de ruiming van een graf aanwezige overblijfselen van lijken en/of asbussen, worden respectievelijk begraven en/of verstrooid op een door het college aangewezen gedeelte van de begraafplaats.
  3. De beheerder draagt er zorg voor dat met de bij de ruiming van het graf nog aanwezige menselijke resten te allen tijde respectvol wordt omgegaan en dat bezoekers van de begraafplaats niet met menselijke resten worden geconfronteerd.
  4. De rechthebbende op een particulier graf of particulier kindergraf kan bij de beheerder een aanvraag indienen om bij de ruiming de overblijfselen of eventuele aanwezige asbussen te verzamelen voor herbegraving in een ander particulier graf elders of crematie.
  5. De rechthebbende op een particulier urnengraf of particuliere urnennis kan bij de beheerder een aanvraag indienen de asbus ter beschikking te houden om elders bij te zetten of te doen verstrooien.
  6. De gebruiker van een algemeen graf kan gedurende een periode van één jaar voor beëindiging van de grafurusttermijn bij de beheerder een aanvraag indienen om bij de ruiming de overblijfselen te verzamelen voor herbegraving in een particulier graf elders of crematie.
  7. Ruiming en herbegraving zoals bedoeld in lid 4, 5 en 6 zal niet eerder plaatsvinden dan na beëindiging van de minimale grafurusttermijn van de laatst in gebruik genomen begraafplaag.
  8. De kosten die gemoeid zijn met de werkzaamheden genoemd onder lid 4, 5 en 6 komen voor rekening van de rechthebbende of gebruiker van het betreffende graf.

Artikel 30 Bevoegdheden

1. Het openen, sluiten en ruimen van graven, alsmede het opgraven en het opnieuw begraven van stoffelijke resten, dan wel van een asbus, al dan niet met urn, in een ander graf op de begraafplaats geschiedt uitsluitend door de daartoe door het college aangewezen personen.
2. Het opgraven van lijken en het ruimen van graven is slechts toegestaan indien daarbij geen andere personen aanwezig zijn, dan degenen die met deze werkzaamheden zijn belast. De beheerder zal voor deze werkzaamheden de begraafplaats tijdelijk geheel of gedeeltelijk sluiten.

Gedeelte voor kerkgenootschap

Artikel 31 Afwijkende regels en kennisgeving onderhoudsbehoefte van graven

Het college kan na overleg met het bestuur van het kerkgenootschap ten aanzien van de openstelling van het gedeelte, de indeling van graven, de onderverdeling van graven in categorieën en de eisen voor grafbedekking op het ter beschikking van het kerkgenootschap gestelde deel van de begraafplaats nadere regels stellen die afwijken van de artikelen 6 (openstelling), 11 (uitgifte en indeling graven) en 20 (vereisten gedenktekens) van deze verordening.

Historische graven en (opvallende) grafbedekking

Artikel 32 Historische graven

1. Het college houdt een lijst bij van graven die van historische betekenis zijn of waarvan de grafbedekking een opvallende kwaliteit heeft.
2. Voordat tot ruiming van graven wordt overgegaan, onderzoekt het college of er graven zijn, die in aanmerking komen om op de lijst te worden bijgeschreven.
3. De gemeenteraad beslist over het ruimen van graven en het verwijderen van grafbedekkingen die op de in het eerste lid bedoelde lijst staan en brengt de plaatselijke heemkundekring hiervan op de hoogte.

Overige bepalingen

Artikel 33 Overgangsbepaling

Besluiten van het college die genomen zijn krachtens de ingetrokken verordening en de daaraan voorafgaande verordeningen gelden, indien deze niet reeds zijn vervallen, als besluiten genomen krachtens deze verordening.

Artikel 34 Strafbepalingen

Hij die handelt in strijd met artikel 6 lid 2 (Openstelling), artikel 8 (Verboden) en artikel 9 (Ordehandhaving) kan worden bestraft met een geldboete van de tweede categorie en kan worden bestraft met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.

Artikel 35 Beslissingsbevoegdheid

In gevallen waarin deze verordening niet voorziet of in geval van verschil van mening over de uitleg van haar bepalingen, beslist het college.

Artikel 36 In werkingtreding verordening en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op de eerste dag na die van de bekendmaking.
2. Als dan vervallen de volgende verordeningen:
  - a. De Beheerverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Veghel, vastgesteld bij raadsbesluit van 28 augustus 2012 wordt ingetrokken.
  - b. De Verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats voor de gemeente Schijndel 2005, vastgesteld bij raadsbesluit van 2 december 2004 wordt ingetrokken.
3. Deze verordening kan worden aangehaald als 'Beheerverordening gemeentelijke Begraafplaatsen gemeente Meierijstad'.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Dit artikel spreekt voor zich. De omschrijvingen zijn opgenomen zodat voor een ieder duidelijk is wat en wie met de diverse begrippen bedoeld wordt. De begrippen gelden voor zowel de verordening als de nadere regels en komen dus in de nadere regels niet meer terug zoals voorheen. Gewijzigd is het begrip 'eigen graf' dat per 1 januari 2010 'particulier graf' is geworden. Toegevoegd is het begrip 'eigenaar' dat van toepassing is op het eigendom van grafbedekkingen. Het natrekkingsrecht is niet van kracht gedurende de termijn dat een graf niet geruimd mag worden. Tot dat tijdstip houdt de eigenaar het eigendom. De andere begrippen spreken voor zich.

Artikel 2 Uitbreiding begrippen particulier graf

Voor een particulier graf, in welke vorm dan ook, gelden vrijwel dezelfde rechten en plichten. De woorden 'voor zover van belang' zijn ingevoegd omdat de bepalingen betreffende het ruimen en het wegnemen van een asbus alleen werken bij een particulier graf, respectievelijk particuliere urnengraf.

Artikel 3 Beheer

Dit artikel geeft de verplichtingen weer van het college. De vier taken die vanwege het college uitgevoerd moeten worden staan beschreven.

Artikel 4 Bestemming

Dit artikel spreekt voor zich. Het sluit alle andere bestemmingen uit.

Artikel 5 Register en plaatsregistratie

De wijze waarop de begraafplaatsadministratie wordt gevoerd is in dit artikel beschreven. Naast de gegevens die worden geadmistreerd is ook de locatiebepaling met behulp van een genummerde plattegrond beschreven. Zowel rechthebbenden als gebruikers zijn verplicht adreswijzigingen door te geven bij de begraafplaatsadministratie. Dit heeft te maken met het feit dat de gemeente nu ook gebruikers van algemene graven dient aan te schrijven voor beëindiging van de grafrusttermijn. Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 6 Openstelling

Dit artikel is geïntroduceerd met het oog op de strafbaarstelling van personen die zich op de begraafplaats bevinden buiten de uren van openstelling voor bezoekers.

Artikel 7 Tijden van begraven en asbezorging

De wet verplicht tot de mogelijkheid van begraven op iedere dag gedurende een bij gemeentelijke verordening te bepalen tijd. In dit model is de mogelijkheid om op zon- en feestdagen te begraven en as te bezorgen niet geboden. Er zijn gevallen denkbaar waarin de nabestaanden er een belang bij hebben om op een zon of feestdag een begrafenis of asbezorging te kunnen doen plaatshebben. In de praktijk is het mogelijk om de begraafplaats alleen in bijzondere gevallen hiervoor open te stellen. Een bijzonder geval kan zich voordoen als de burgemeester toestemming heeft gegeven om een lijk binnen 36 uur te begraven. Sommige nabestaanden vragen om deze toestemming om godsdienstige redenen. Daarnaast kan spoed geboden zijn in geval van lijkvinding.

Artikel 8 & 9 Verboden en Ordehandhaving

Bezoekers en personen die werkzaamheden verrichten moeten zich er steeds van bewust zijn dat hun werkzaamheden storend kunnen zijn voor bezoekers en tijdens uitvaartplechtigheden. De toestemming om werkzaamheden op de begraafplaats te verrichten moet vlot worden gegeven. Daarom verdient het aanbeveling dat burgemeester en wethouders het verlenen van die toestemming onder behoud van hun verantwoordelijkheid op te dragen aan de beheerder (mandaat). De bevoegdheid van de beheerder om personen weg te sturen als zij zich niet aan zijn aanwijzingen houden en de verbodsbepalingen, bieden voldoende mogelijkheden om tegen ongewenste activiteiten op te kunnen treden. Aan een uitzondering op de regel als bedoeld in artikel 8, tweede lid, bestaat behoefte omdat men soms dichtbij het graf moet kunnen komen met een motorrijtuig. Deze situatie kan uiteraard verschillen per begraafplaats.

Artikel 10 Plechtigheden

Met dit artikel wordt beoogd om plechtigheden ordelijk te laten verlopen. Door te eisen dat de mededeling vijf dagen vooraf moet plaatshebben, kan worden voorkomen dat de plechtigheid samenvalt met een begrafenis. Een begrafenis moet volgens de wet uiterlijk op de zesde werkdag na het overlijden geschieden.

Artikel 11 Uitgifte en indeling graven

Graven worden uitgegeven op aanwijzing van de beheerder. Reserveren van een graf is mogelijk mits deze aansluit bij al bestaande graven. De eerste begraafing zal verdiept plaatsvinden. Bij overlijden van bijvoorbeeld de partner zal diens bijzetting in hetzelfde graf plaats vinden. Een graf zal alleen buiten de volgorde van ligging worden toegewezen als hiervoor bijzondere omstandigheden gelden en dit niet bezwaarlijk is voor de situatie op of het beheer van de begraafplaats. Hierbij kan worden gedacht aan het aanzien van de begraafplaats en de gesteldheid van de bodem.

Artikel 12 Soorten graven

Naast de particuliere graven noemt dit artikel de verschillende andere soorten van asbusvoorzieningen op de begraafplaats. Met deze voorzieningen wordt ook tegemoet gekomen aan de behoeften van de nabestaanden die de crematie op enige afstand van huis hebben doen plaatsvinden en graag een identificatiepunt in de omgeving hebben om de overledene dichtbij te kunnen gedenken. Er is duidelijk onderscheid gemaakt tussen graven met uitsluitend grafrecht (de particuliere graven) en de graven zonder grafrechten, de algemene graven.

Artikel 13 Termijn particuliere graven

Deze bepaling is opgenomen omdat sommige rechthebbenden in de veronderstelling verkeren dat de uitgiftetermijn pas begint te lopen op het moment van de eerste begraafing of bijzetting. Dit geldt dus ook voor de graven die kunnen worden uitgegeven zonder dat daar direct een begraafing in plaatsvindt.

De Wet op de lijkbezorging bepaalt dat vanaf twee jaar voor het verstrijken van de lopende termijn verlenging van de graftermijn kan worden aangevraagd. Binnen een jaar na het begin van deze periode moeten burgemeester en wethouders volgens het wetsvoorstel de rechthebbende op het graf mededelen dat de graftermijn gaat aflopen, hetzij per brief, hetzij door aanplakking op de begraafplaats tot aan het einde van de periode dat de rechthebbende om verlenging van de termijn van uitgifte kan vragen.

De bepaling in de verordening is hiermee in overeenstemming. Het is van belang de rechthebbenden mede te delen dat verlenging van de termijn tijdig moet worden aangevraagd.

Indien er ten tijde van de opheffing van de begraafplaats nog rechten op particuliere graven bestaan, zal in overleg met de rechthebbenden op die graven moeten worden gezien welke beslissingen er ten aanzien van die graven zullen worden genomen.

Het is gewenst dat er na overlijden van een rechthebbende een nieuwe rechthebbende wordt aangewezen die de verantwoordelijkheid voor de grafruimte en de daaraan verbonden kosten op zich neemt. Tot aanwijzing van een nieuwe rechthebbende kunnen alleen de personen bevoegd worden geacht die belang hebben bij het graf, bedoeld in lid 3 onder b. Dit zijn in de eerste plaats de bloed- en aanverwanten.

Artikel 14 Termijn algemene graven

De wettelijke minimum grafrusttermijn is de termijn dat een lijk volgens de wet ten minste begraven moet blijven voordat het mag worden geruimd. Deze termijn is 10 jaren. Om steeds duidelijk te maken en overzichtelijk te houden of men een gebruik of een grafrecht heeft, wordt ook voor algemene graven een kennisgeving uitgegeven.

Artikel 15 Kennisgeving begraven en asbezorging

Een kennisgeving is nodig omdat duidelijk vast moet staan wat voor graf er wordt gevraagd. De twee werkdagen zijn noodzakelijk aangezien de beheerder zorg moet dragen voor het tijdig laten delven van het graf. De as kan volgens de wet worden bijgezet in of op een graf dan wel in een urnennis.

Artikel 16 Delven en sluiten van het graf

Indien de nabestaanden bepaalde werkzaamheden zelf willen verrichten zijn de aanwijzingen en de hulp van het personeel van de begraafplaats nodig, ook om redenen van veiligheid. De werkzaamheden kunnen door de nabestaanden en het personeel van de begraafplaats samen worden verricht. De nabestaanden kunnen bijvoorbeeld een begin maken. Vervolgens kan het personeel de handelingen verrichten waar ervaring voor nodig is of die van de nabestaanden te zware lichamelijke inspanning vragen. Het aanbrengen van de grafbekisting ter stutting van de grond om het geopende graf en het verwijderen van die randen voor het sluiten van het graf zal door het personeel moeten geschieden.

Artikel 17 Te overleggen documenten

De wet eist dat er een verlot tot begraven aanwezig is, afgegeven door de ambtenaar van de burgerlijke stand. Hierbij aansluitend is het gewenst om de beheerder van de begraafplaats een eigen bevoegdheid te geven medewerking aan de lijkbezorging te weigeren, indien niet aan de wettelijke vereisten is voldaan. De bezorging van as omvat zowel het bijzetten als de verstrooiing. Er mag van worden uitgegaan dat het stoffelijk overschot van de rechthebbende zelf, indien deze is overleden, in het particuliere graf mag worden bijgezet.

Artikel 18 Begraafing

Middels deze bepaling wordt terugverwezen naar artikel 11 betreffende de uitgifte van graven. Ook wordt er terugverwezen naar de artikelen 15, 16 en 17. Dit artikel is opgenomen ter ondersteuning van de gemeentelijke organisatie als een leidraad voor een foutloos traject van aangifte tot begraving. Het geeft tevens inzicht (aan de beheerder en de uitvaartondernemer) in de werkwijze en verplichtingen die gelden voor derden alvorens tot begraving kan worden overgegaan.

Artikel 19 Lijkomhulsel en grafgiften

Dit artikel is nieuw en bevat een verwijzing naar het Lijkomhulselbesluit. Genoemde regels zijn vastgesteld in het Lijkomhulselbesluit 1998. De lijkhoezen die voldoen aan de normen van het Lijkomhulselbesluit, staan op de 'witte lijst' van de Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen (LOB). Het toepassen van verkeerde lijkhoezen of slecht doorlatende lijkomhulsels (kunststof kleding, lijkwaden) kan leiden tot het stopzetten van de lijkvertering waardoor vanuit milieuhygiënisch opzicht belastende situaties kunnen ontstaan en graven niet meer ter beschikking kunnen komen voor nieuwe, toekomstige begravingen.

In dit artikel is eveneens een bepaling opgenomen dat geen vervuilende voorwerpen aan de grafruimte mogen worden toegevoegd alsmede voorwerpen die de vertering van het lijk kunnen belemmeren of voorkomen. Dit artikel spreekt verder voor zich.

Artikel 20 Vereisten gedenktekens

De voorwaarden gelden voor de grafbedekkingen op algemene en particuliere graven. De grafbedekking zal op punten als vormgeving, constructie en materiaalkeuze aan bepaalde minimumeisen moeten voldoen. Deze eisen zijn nader uitgewerkt in de nadere regels van burgemeester en wethouders. De eisen omvatten het gedenkteken en de winterharde beplantingen.

Artikel 21 Onderhoud gemeente (begraafplaats, algemene- en oorlogsgraven)

Het onderhoud door de gemeente is een minimale zorg met de bedoeling dat de begraafplaats als geheel een verzorgd aanzien heeft. De rechthebbenden zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van het grafoppervlak en de daarop geplaatste grafbedekkingen. Alle andere oppervlakten worden van gemeentewege beheerd. Wel zal de gemeente zand aanvullen op verzakte graven. De rechthebbende zal zelf zorg moeten dragen voor het daartoe tijdelijk verwijderen van de grafbedekking.

Artikel 22 Onderhoud particuliere graven

De aard en de afmetingen van de grafbedekkingen op particuliere graven en de termijn van uitgifte van deze graven met het recht om deze termijn telkenmale te verlengen maken dat bij deze grafbedekkingen niet kan worden volstaan met het minimum aan onderhoud door de gemeente. Daarom zijn de rechthebbenden op particuliere graven verplicht de grafbedekking behoorlijk te onderhouden en zo nodig te herstellen. In de dagelijkse praktijk rijzen er nog wel eens wat moeilijkheden over verwijderde bloemen en eenjarige planten zoals afrikanen en geraniums. Omdat de bloemen en planten economisch eigendom zijn van de rechthebbende op de graven is een waarschuwing vooraf op zijn plaats.

Het zou veel te omslachtig zijn de rechthebbenden telkenmale per brief te waarschuwen dat de verwaarloosde planten of verwelkte bloemen zullen worden verwijderd. Het verdient aanbeveling om op het mededelingenbord op de begraafplaats doorlopend algemeen bekend te maken hoe daarmee wordt gehandeld. Het is gewenst om verwelkte bloemen niet te snel te verwijderen omdat gezegd mag worden dat zij passend zijn bij de sfeer van de begraafplaats.

Artikel 23 Eigendom en aansprakelijkheid

Middels dit artikel wordt de aansprakelijkheid weerlegd naar de rechthebbenden en de gebruikers. De gemeente wordt de mogelijkheid geboden om in te grijpen om onveilige situaties te voorkomen of op te heffen. Dit artikel versterkt de positie van de gemeente als houder van de begraafplaatsen. Tegelijkertijd wordt uiteengezet dat het eigendom van de grafbedekking bij de eigenaar berust, dus dat daarmee het natrekkingsrecht niet meer van toepassing is tot het moment dat het graf geruimd mag worden conform de wetswijziging van 1 januari 2010.

Artikel 24 Tijdelijke verwijdering

Dit artikel bepaalt dat de kosten voor het verwijderen van een grafbedekking voor kosten en risico van de rechthebbende zijn, niet de gemeente als houder van de begraafplaats. Voorts geeft het de gemeente het recht om een op een graf aanwezige grafbedekking te verwijderen zodat tot bijzetting in een naburig graf kan worden overgegaan.

Artikel 25 Overschrijven

Dit artikel betreft het overdragen van grafrechten.

Artikel 26 Afstand doen van graf

Dit artikel is opgenomen om buiten twijfel te stellen dat de rechthebbende afstand van het graf kan doen.

Artikel 27 Vervallen grafrechten

Dit artikel beschrijft wanneer grafrechten vervallen zowel door nalatigheid van de rechthebbende of op aanvraag van de rechthebbende als door ingrijpen van het college van burgemeester en wethouders. Dit artikel geeft de gemeente meer bevoegdheden om op te treden tegen rechthebbenden en gebruikers die in verzuim blijven een op grond van deze verordening op hen rustende verplichting na te komen of daarmee in strijd handelen. Het laten vervallen van grafrechten kan ook een tijdelijke, juridische stok achter de deur zijn bij geschillen. De positie van de gemeente als houder van de gemeentelijke begraafplaatsen is hiermee versterkt.

Artikel 28 Verwijderen grafbedekking

De mededeling dat burgemeester en wethouders voornemens zijn om de grafbedekking te verwijderen wordt ten minste een jaar van tevoren gedaan, zowel aan de rechthebbende op een particulier graf als aan een gebruiker van een algemeen graf die een grafbedekking aanbracht. De mededeling aan de rechthebbende op een particulier graf dat de grafbedekking zal worden verwijderd, kan in veel gevallen gelijktijdig worden gedaan met de mededelingen dat de graftermijn verstrijkt en dat het graf zal worden geruimd.

De grafbedekking kan ook direct worden verwijderd nadat burgemeester en wethouders het grafrecht vervallen hebben verklaard omdat er na het overlijden van de rechthebbende niet tijdig een nieuwe rechthebbende is aangewezen. In dat geval geldt eveneens het vereiste van de voorafgaande mededeling per brief of door het plaatsen van een bordje bij het graf gedurende minstens een jaar. Op het moment dat het betreffende graf geruimd mag worden, wordt het natrekkingsrecht van kracht. Dit bepaalt dat de grafbedekking in eigendom komt van de houder van de begraafplaats (de gemeente Veghel). Om dit te voorkomen (met eigendom volgt ook aansprakelijkheid) zal de rechthebbenden de mogelijkheid worden geboden de grafbedekking vóór het verstrijken van de grafrechtperiode of de gebruikstermijn van het graf te halen, een en ander in overleg met de begraafplaatsbeheerder.

Artikel 29 Ruiming graf

De mededeling dat burgemeester en wethouders voornemens zijn om de graven te ruimen wordt gedaan zowel aan de rechthebbenden op particuliere graven als aan degenen die kozen voor een plaats in een algemeen graf. Aan de rechthebbende op het graf moet worden medegedeeld dat hij verlenging van de graftermijn kan vragen volgens artikel 28, eerste lid, van de wet.

Het vijfde lid opent de mogelijkheid ook bij ruiming van algemene graven de stoffelijke overblijfselen c.q. de as een andere bestemming te geven dan die welke genoemd is in het tweede lid. Dat wil zeggen dat de overblijfselen niet worden begraven in het verzamelgraf en dat de as niet op een algemeen terrein wordt verstrooid. Die andere bestemming zowel voor algemene als particuliere grafuimten is zo ruim mogelijk omschreven. Ook is het mogelijk om de overblijfselen opnieuw bij te zetten in een ander graf op dezelfde begraafplaats of deze over te brengen naar een andere begraafplaats. De beheerder draagt steeds zorg voor een respectvolle en piëteitsvolle ruiming van de graven. Hij, of de persoon die hem vervangt, ziet hierop toe tijdens de werkzaamheden.

Artikel 30 Bevoegdheden

De aard van de werkzaamheden bij het opgraven en ruimen van graven brengt met zich mee dat het bezwaarlijk is om toe te staan dat anderen hierbij aanwezig zijn. De praktijk heeft aangetoond dat er behoefte is aan een wettelijk voorschrift om de toegang hierbij van derden te weren.

Artikel 31 Afwijkende regels en kennisgeving onderhoudsbehoefte van graven

Het ter beschikking van een kerkgenootschap gestelde deel op een gemeentelijke begraafplaats valt volgens de Wet op de lijkbezorging onder het beheer van de gemeente. Hierdoor is ook de beheersverordening op dit gedeelte van toepassing. Burgemeester en wethouders zijn dus verantwoordelijk voor de goede gang van zaken op het ter beschikking van de kerk gestelde gedeelte. Zij voorzien ook in het minimale algemene onderhoud op het kerkelijk deel.

Wegens het kerkelijk karakter kunnen er redenen bestaan om voor dit deel ten aanzien van enkele onderwerpen nadere regels vast te stellen die afwijken van de nadere regels die gelden voor het overige gedeelte van de begraafplaats. Daarnaast kan het kerkbestuur er behoefte aan hebben om van burgemeester en wethouders bericht te ontvangen als volgens hun oordeel onderhoud of herstel nodig is van de grafbedekking van een of meer graven op het kerkelijk deel. Het betreft hier het onderhoud waartoe de rechthebbende op het graf verplicht is (artikel 22). In de praktijk kunnen zich verschillende soorten van gevallen voordoen. Zo kan bij voorbeeld de rechthebbende op een graf nalatig zijn, wellicht omdat deze niet in staat is om voor de grafbedekking te zorgen. Soms ook waakt een kerkgenootschap over de graven als er geen nabestaanden meer in leven zijn.

Als het kerkbestuur schriftelijk aan burgemeester en wethouders heeft gevraagd om telkenmale als zich de noodzaak van onderhoud of herstel van grafbedekking voordoet, te worden geïnformeerd zal aan dit verzoek moeten worden voldaan. Het kerkgenootschap kan zich dan telkenmale beraden hoe te handelen.

Artikel 32 Historische graven

Het is vaak voorgekomen dat graven die van bijzondere waarde zijn, door de werkers op de begraafplaats ondoordacht worden geruimd. De graven kunnen van betekenis zijn: Hetzij door de overledene die er begraven ligt dan wel alleen door het gedenkteken. De overledene kan voor de plaatselijke gemeenschap van betekenis zijn geweest zodat wellicht de naam nog bij de volgende generatie bekend is. Het gedenkteken kan opvallen door zijn vormgeving en door het materiaal. Er dient te worden gezorgd dat graven van bekende overledenen niet ondoordacht worden geruimd en dat soms vrij zeldzame voorwerpen op een terrein dat zozeer aan het verleden herinnert, behouden blijven.

Bij twijfel over de betekenis van het gedenkteken, is het gewenst om een deskundige te raadplegen. De lijst is een inventarisatie van gedenkwaardige graven. Daarnaast kan de inhoud van de lijst een hulpmiddel zijn voor het samenstellen van de monumentenlijst. Bij ruiming dient ten alle tijden contact te worden opgenomen met de plaatselijke heemkundekring.

Artikel 34 Strafbepalingen

Zonder dit artikel kan geen sanctionering van de in de verordening gestelde verboden plaatsvinden.
De strafmaat is verhoogd.

Artikel 35 Beslissingsbevoegdheid

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 36 In werkingtreding verordening en citeertitel

Dit artikel spreekt voor zich.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Meierijstad van 26 april 2018.

De griffier,

A.F.J. Franken,

De burgemeester,

ir. C.H.C. van Rooij